

Силабус навчальної дисципліни

Творча майстерня молодого науковця

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Спеціалізація / освітньо-наукова програма: «Освітні, педагогічні науки»

Компонент освітньо-наукової програми: професійна підготовка

Обсяг : 90 год./ 3 кред. ЄКТС

Рік навчання: I, семестр: I, II

ППП

Викладач

М.І.Скрипник, к.пед.наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих ЦПО ДЗВО «УМО»

e-mail: marina_scripnik@ukr.net

Контактна адреса:

Консультації

здійснюються за запитом здобувачів F2F або за контактною адресою

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Творча майстерня молодого науковця» є однією з базових дисциплін освітньої складової підготовки здобувачів PhD, у результаті опанування якої аспіранти набудуть здатності до наукової діяльності (до пошуку, обробки, аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових педагогічних досліджень в освітній галузі, зокрема в галузі освіти дорослих та післядипломній освіти).

Мета навчальної дисципліни: оволодіння загальнонауковою компетентністю, спрямованою на формування системного наукового світогляду (ЗК1); здатність до опанування новими знаннями, розуміння предметної області та професійної діяльності, у т.ч. в освіті дорослих, післядипломній освіті й управління освітою (ЗК2); здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності, науковою спільнотою) під час наукових дискусій та з метою оприлюднення результатів наукових досліджень державною, англійською та/або іншою іноземною мовою (ЗК4); здатність діяти автономно, соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань та академічної доброчесності (ЗК6); здатність до пошуку, обробки, аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових педагогічних досліджень в освітній галузі, зокрема в галузі освіти дорослих та післядипломній освіті (СК1); здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень в освітній галузі, зокрема в галузі освіти дорослих, із використанням новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів у процесі створення нових знань (СК2).

Заплановані **результати навчання:**

1. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших (РН 3), зокрема:

- визначати особливості емпіричного, аксіоматичного та діалектичного мислення у науковій діяльності;

Творча майстерня молодого науковця

- демонструвати розумові операції (процедури), що знаходять застосування у науковій діяльності (концентрація уваги, оцінювання перспектив, блукання);
- знати про особливості розумової праці;
- виокремлювати актуальні педагогічні проблеми відповідно до запитів сьогодення;
- знати сутність і специфіку методології наукового пізнання та педагогічного дослідження;
- демонструвати вміння аналізувати наукову роботу в її логіко-методологічному аспекті;
- розв'язувати завдання з розроблення програми дослідно-експериментальної роботи (на прикладі власного дослідження);
- знати норми етики у дослідницькій діяльності, принципи, норми й правила поведінки дослідника у різних сферах його діяльності;
- виявляти здатність визначати перспективи подальших наукових розвідок з проблем розвитку професійної освіти та освіти дорослих.

2. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі (РН 6), зокрема:

- створювати наукові тексти, класифікувати їх та презентувати;
- уміння застосовувати методи фіксації та збереження наукової інформації (анотування тексту, складання тез, складання великих інформаційних баз, реферування);
- характеризувати науковий текст;
- виявляти здатність спілкуватися в полілогічному режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у процесі проведення експериментального дослідження, апробації та впровадження його результатів;
- уміти презентувати та обговорювати результати власного наукового пошуку на масових міжнародних заходах і зібраннях наукових спільнот.

3. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження (РН10), зокрема:

- уміти обирати підхід, адекватний проблемі дослідження та наукової/науково-педагогічної школи, за потреби синтезувати авторський підхід на основі аналізу й узагальнення провідних теоретико-методологічних підходів до наукового дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих;
- визначати методологію конкретного дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих;
- застосовувати правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових робіт, визначати некоректне використання наукових літературних джерел та знати ознаки плагіату;
- виявляти здатність оцінювати результати експериментального дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих з позиції об'єктивності і встановлення наукової істини;
- нести соціальну відповідальність за достовірність результатів експериментального дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих, та їх впровадження в суспільну практику.

4. Застосовувати навички лідерства, тайм-менеджменту та проєктної діяльності для підготовки дисертаційного дослідження й створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає чинним вимогам, що висуваються до наукового дослідження (РН 11), зокрема:

- ініціювати інноваційні наукові дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих, виявляючи лідерство та повну автономність під час їх реалізації;
- розробляти та реалізовувати власні проєкти експериментального дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих, які дають можливість

Творча майстерня молодого науковця

переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та / або професійну практику; сприяти розв'язанню значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.

- розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, переосмислювати наявні та створювати нові цілісні знання та / або професійну практику.

- практично реалізовувати задумані конструкції в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих.

5. Уміти адаптувати теоретичні знання до власного наукового дослідження шляхом генезису наукової думки в освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих (PH 13), зокрема:

- уміти класифікувати основні здобутки науково-педагогічних шкіл в Україні;
- класифікувати основні види наукових досліджень;
- уміти обґрунтовувати вибір (постановку) теми та проблеми дослідження, актуальність теми наукового дослідження; визначати мету та завдання наукового педагогічного дослідження; оформлювати ідею, задум та гіпотезу дослідження.

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		л	пр	срс
<i>1</i>	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Особистісний блок. Сучасний учений: есканіст чи менеджер				
Тема 1. Формування вченого як особистості та режим його праці	10	2	2	6
Тема 2. Особистість науковця –менеджера у проведенні дослідження	10		2	8
Тема 3. Науково-педагогічні школи та їх основні ідеї	10	2	2	6
Усього годин за змістовим модулем 1	30	4	6	20
Змістовий модуль 2.				
Технологічний блок (процес наукового пізнання) Розробляємо програму дослідно-експериментальної роботи				
Тема 4. Структура процесу наукового пізнання	12	2	2	8
Тема 5. Поняття, функції та структура програми дослідження	12		4	8
Тема 6. Послідовність та етапи виконання наукових педагогічних досліджень	16	2	4	10
Усього годин за змістовим модулем 2	40	4	10	26
Змістовий модуль 3.				
Методологічні вимоги до наукового тексту: інтерпретації & глоси				
Тема 7. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація	10		2	8
Тема 8. Види наукових текстів	10	2	2	6
Усього годин за змістовим модулем 3	20	2	4	14
РАЗОМ:	90	10	20	60

Технологічна картка опанування навчальної дисципліни

№ з/п /год.	Теми та форми занять	Зміст занять і навчальних завдань	ми контролю
Змістовий модуль 1.			

Особистісний блок. Сучасний учений: ескапіст чи менеджер		
Тема 1. Формування вченого як особистості та режим його праці		
1. Лекція (2 год.) Практичне Заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1. Головна форма виховання творчих здібностей. 2. Зовнішні і внутрішні мотиви, що зумовлюють тягу лю до діяльності. 3. Основні психологічні риси діяльності вчених. 4. Розумові операції (процедури), що знаходять застосу діяльності (концентрація уваги, оцінювання перспектив, 5. Емпіричне, аксіоматичне та діалектичне мисл 6. Особливості розумової праці. <i>Діагностика готовності особистості до аналітичної та на Дослідити інтелектуальну біографію вченого.</i> <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> 1. <i>Опрацюйте статтю</i> Базанов М.А. Интеллектуал контуры нового жанра в российской и украинской и Режим доступу: Базанов М.А. Интеллектуальная био нового ..www.academia.edu/.../Базанов_М.А._Интеллекту 2. <i>Визначте сутність поняття «інтелектуальна біо</i> 3. <i>Порівняйте це поняття із поняттям «новий</i> Журнальний зал НЛЮ, 2001 №47 - Александр Э ...magazines.russ.ru/nlo/2001/47/edkin.html; Менжулін В. елементи філософсько-біографічної прагматики / В Філософська думка : Науково-теоретичний журнал. філософії АН УРСР. 3 1989- Філософська і соціологічна № 4. - С. 81-99; Новий історизм: третій вимір літерат ЛітАкцент ...litakcent.com/2012/12/10/novyj-isto literaturnoji-krytyky; Скрипник М.І. Історія андрагогіки: тенденції, біографії учених у контексті нового істо доступу: www.academia.edu/.../ІСТОРИЯ_АНДРАГОГІКИ_ГЕНЕЗИ ЕНДЕН...; Стивен Грінблат: "Літературна критика..." - «Всесвіт ...www.vsesvit-journal.com/old/content/view/655/4 4. <i>За типологією американського вченого Д. Уокера, який розробив типологію біографії учених для економічної історії (1) біографія особистості (відомості про місце та час народження, освіти, сімейне коріння, риси характеру та приватне життя); 2) професійна біографія (висвітлює позиції вченого в академічному середовищі, його професійну діяльність та відносини всередині наукової спільноти); 3) бібліографічна біографія (аналіз праць автора, історії їхнього створення, джерельної бази, техніки й методології дослідження, категоріального апарату і міждисциплінарних зав'язків); 4) ситуаційна біографія, або біографія середовища (події та умови соціально-економічного і політичного життя суспільства й епохи, в яких жив і працював учений),</i>	Спостереже ння за активністю здобувачів PhD Усне опитування Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита Відео завдання: https://www.youtube.com/watch?v=4UbI7JcR_bA&t=7s

Творча майстерня молодого науковця

		<i>опишіть означені чотири типи біографії вченого (за вибором):</i> – Івана Андрійовича Зязюна; – Семена Устимовича Гончаренко; – Лідії Василівни Сохань; 5. <i>Вашого наукового керівника</i>	
		Тема 2. Особистість науковця –менеджера у проведен	
<i>Практичне заняття (2 год.)</i> <i>Самостійна робота (8 год.)</i>	<i>Робота в малих групах з подальшою презентацією та обговоренням результатів аналізу методів дослідження та способів презентацій результатів.</i> <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Ознайомтеся із запропонованою Олексієм Воронкіним класифікацією ІКТН (див: Воронкін Олексій Сергійович. Тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій навчання студентів вищих навчальних закладів України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук:13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті. Старобільськ – 2016. - luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/voronkin_dis.pdf). На основі розробленої класифікації та представленої таблиці (див. додаток В) в дисертації Олексія Воронкіна розробіть фасетну класифікацію технології навчання дорослих. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Аналіз методів дослідження та способів презентацій результатів за авторефератами захищених дисертацій зі спеціальності галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», адекватності їх виміру й контролю меті та завданням дослідження	Спостереження за активністю здобувачів PhD Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита	
		Тема 3. Науково-педагогічні школи та їх основні ідеї	
<i>Лекція (2 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1. Виникнення та формування наукових шкіл. Терміни «наукова/науково-педагогічна школа» та «авторська школа». 2. Наукова школа як науковий напрям (наукова течія чи напрям, в якому започатковано нові принципи, підходи, теорії, закони тощо), науково-освітній інститут (об'єднання науково-дослідних і освітніх колективів на базі університету), дослідницький колектив (форма організації наукової діяльності за наявності наукового колективу із визнаним лідером). 3. Науково-педагогічна школа як неформальна спільнота педагогів-дослідників різних поколінь високої наукової кваліфікації на чолі з науковим лідером у педагогічній галузі, об'єднаних спільними підходами до розв'язання педагогічних проблем, стилем роботи й мислення, оригінальністю й новизною	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань Усне опитування	

Творча майстерня молодого науковця

	<i>Практичне заняття (2 год.)</i> <i>Самостійна робота(6 год.)</i>	ідей та методів реалізації дослідницької програми, яка одержала значні наукові результати, здобула авторитет та громадське визнання в педагогічній науці. 4. Аналіз здобутків українських науково-педагогічних шкіл. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Аналіз основних ідей науково-педагогічних шкіл під кутом зору предмета дисертаційного дослідження аспіранта. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Написати есе «Погляд на сучасного вченого: європейський і вітчизняний досвід» з точки зору представників конкретної науково-педагогічної школи. На прикладі власного дослідження визначити джерела народження наукових ідей	Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита
Модульний контроль			тести
Змістовий модуль 2. Технологічний блок (процес наукового пізнання) Розробляємо програму дослідно-експериментальної роботи			
Тема 4. Структура процесу наукового пізнання			
	<i>Лекція (2 год.)</i> <i>Практичне заняття (2 год.)</i> <i>Самостійна робота(8 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1. Наукове пізнання як цілеспрямований процес, що вирішує чітко визначені пізнавальні завдання, визначені цілями пізнання. Компоненти наукового пізнання 2. Основні види наукових досліджень. 3. Мета фундаментальних досліджень. 4. Спрямованість прикладних досліджень. 5. Структура процесу наукового педагогічного дослідження. 6. Логіка наукового педагогічного дослідження. Ідея, задум дослідження. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Обґрунтування структури процесу наукового пізнання на прикладі дослідження аспіранта. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Класифікація актуальних труднощів у практиці освітнього процесу навчання дорослих. Проаналізувати програму дослідно-експериментальної роботи, подану в робочому зошиті (Скрипник М.І. Творча майстерня молодого науковця. Частина 2. Технологічний блок (процес наукового пізнання) / Розробляємо програму дослідно-експериментальної роботи: робочий зошит із дисципліна вільного вибору навчального плану I курсу підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2017. - 43 с.). <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Підготувати програму дослідно-експериментальної роботи до власного експериментального дослідження	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань Усне опитування Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита
Тема 5. Поняття, функції та структура програми			

Творча майстерня молодого науковця

	<i>Практичне заняття (4 год.)</i> <i>Самостійна робота (8 год.)</i>	дослідження Підготовка глосарію із теми наукової роботи. Складання програми дослідно-експериментальної роботи з теми. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Проаналізувати програми дослідження з галузі та концепція досліджень. Навести приклади концептуальних положень, які будуть фіксуватися у методологічному розділі власної програми. Проаналізувати типи експериментальних схем, що використовуються у процесі дослідження освіти дорослих. Навести приклади за авторефератами чи текстами захищених дисертацій зі спеціальності. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Скласти структурно-логічну схему етапів дослідження з обґрунтуванням методів дослідження.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита Складання програми дослідно-експериментальної роботи з теми дослідження
		Тема 6. Послідовність та етапи виконання наукових педагогічних досліджень	
	<i>Лекція (2 год.)</i> <i>Практичне заняття (4 год.)</i> <i>Самостійна робота (10 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1. Постановка проблеми. 2. Формулювання загальної гіпотези дослідження. 3. Розроблення конструкції майбутнього експериментального дослідження. 4. Етап організаційно-технічної підготовки (добір потрібних експериментальних матеріалів (навчальних експериментальних завдань, тестів, анкет тощо), їх тиражування, практичне комплектування експериментальних і контрольних груп). 5. Попередня апробація в лабораторному експерименті окремих методик, використання яких передбачається, їх уточнення й доопрацювання. 6. Практична реалізація задуманої конструкції. 7. Статистичне опрацювання здобутих даних, їх аналіз та пояснення. 8. Формулювання висновків. 9. Літературне оформлення результатів експерименту для їх публікації. 10. Інформаційна база дослідження, особливості аналізу. Розкрити алгоритм розроблення дослідно-експериментальної програми. Класифікувати педагогічні проблеми, що використовуються у процесі дослідження освіти дорослих. Опрацювати	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань Усне опитування Усне опитування

Творча майстерня молодого науковця

	методологічну базу дослідження. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Вказати до 10 джерел, що опрацьовано з теми дослідження у кожній базі: джерелознавчій, емпіричній та термінологічній. Здійснити аналіз звітів експериментальних досліджень освіти дорослих (за статтями в наукових виданнях та захищеними дисертаціями).	Письмове виконання завдань робочого зошита
	Модульний контроль	тести
Змістовий модуль 3.		
Методологічні вимоги до наукового тексту: інтерпретації & глоси		
	Тема 7. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація	
<i>Практичне заняття (2 год.)</i> <i>Самостійна робота (8 год.)</i>	Здійснити порівняльний аналіз наукових текстів різного виду. Визначити місце кожного рівня методології у структурі аналізованих наукових текстів. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Загальна характеристика наукового тексту. Науковий текст як спосіб подання наукової інформації, результатів наукового дослідження. Функції наукового тексту: виклад змісту наукового дослідження і його презентація. Класифікація наукових текстів (констатація та міркування; первинні та вторинні наукові тексти), їх характеристика. . <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Презентувати на прикладі власного дослідження заголовки наукових робіт (статей, тез, розділів дисертаційного дослідження), класифікувати запропоновані наукові тексти за типами заголовків. Презентувати види та назви наукових робіт до кожного завдання власного дослідження (див. завдання 7 з робочого зошита: Скрипник М.І. Творча майстерня молодого науковця. <i>Частина 3. Методологічні вимоги до наукової роботи: інтерпретації & глоси</i> : робочий зошит із дисципліна вільного вибору навчального плану I курсу підготовки аспірантів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2018. - 23 с.).	Усне опитування Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита
	Тема 8. Види наукових текстів	
<i>Лекція (2 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1 Тези (грец. thesis - положення, твердження) як короткий виклад основних положень доповіді, наукової статті, монографії або дисертації. 2. Аналітична записка як документ, орієнтований на практичну діяльність. 3. Наукова стаття як вид публікацій, у якій подані отримані автором наукові результати. 4. Звіт за результатами наукового дослідження, призначення, класифікація.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань

Творча майстерня молодого науковця

	5. Наукова монографія як наукове книжкове видання, що складається з одного твору, що містить повне і всебічне дослідження однієї проблеми або теми, виконане одним або кількома авторами (виконавцями). 6. Дисертація як спеціальна форма наукового дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата або доктора наук, яка захищається привселюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. <i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Класифікувати наукові статті з теми дослідження. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Презентувати аналітична записка за результатами аналізу стану дослідження власної проблеми.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань Усне опитування Письмове виконання завдань робочого зошита
		Модульний контроль
		тести

Контроль і оцінювання результатів навчання

Загальна характеристика видів навчальної роботи здобувачів PhD та особливостей контролю за якістю їх виконання.

Аудиторні заняття передбачають активну участь здобувачів PhD в освітньому процесі: в проблемних лекціях діалогової природи та практичних заняттях, які проводяться переважно з використанням активних та інтерактивних методів і мають творчий характер. Відповідно *поточний контроль спрямований* на оцінювання участі здобувачів PhD в обговоренні проблемних ситуацій та виконання завдань, глибину і змістову наповнюваність суджень, здатність до осмислення, узагальнення та здобуття нового знання в обраній спеціальності.

Самостійна робота здобувачів PhD є основним засобом опанування змісту навчальної дисципліни у вільний від обов'язкових занять час, її зміст визначається робочою навчальною програмою та завданнями до теми.

У межах самостійної роботи виконуються *індивідуально-дослідницькі завдання*, що спрямовані на формування і розвиток практичних умінь застосовувати експериментальний метод для самостійного дослідження актуальних проблем психології особистісного, соціального та організаційного розвитку відповідно до мети і завдань дисертаційної роботи.

Окремі *звіти про самостійну роботу* не надаються. Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час модульного та підсумкового контролю знань, виконання здобувачем завдань робочих зошитів з дисципліни.

Під час опанування навчальної дисципліни передбачено можливість консультативної допомоги з боку викладача за потреби і запитом з боку здобувачів PhD (F2F або в режимі онлайн чи офлайн).

Підсумковий контроль – залік, в якому передбачено відповідь на три теоретичні питання і одне практичне, пов'язане із практичними аспектами застосування експериментального методу у власному дисертаційному проекті.

Принципи, критерії, процедура та шкала оцінювання

Основними *принципами* оцінювання результатів опанування навчальної дисципліни є такі принципи:

- об'єктивності (оцінка має відповідати істинній якості та кількості засвоених знань, компетентностей і результатів навчання);
- прозорості (максимальній ясності та відкритості процедури, критеріїв і шкал оцінювання результатів навчання);

Творча майстерня молодого науковця

- систематичності (перевірка якості опанування навчальної дисципліни здійснюється систематично, за кожною темою і модулем, а також відвідуванням занять, ступенем активності під час навчання і вчасним виконанням навчальних завдань);

- дієвості (корекція та вдосконалення, за потреби, компетентностей і результатів навчання відповідно до вимог освітньо-наукової програми);

- індивідуального підходу (об'єктивна і справедлива оцінка відповідно до зусиль, затрачених здобувачем PhD, дотриманням ним вимог академічної доброчесності та реальних результатів навчання);

- педагогічного оптимізму (зорієнтованість оцінювання на пошук особистісних ресурсів здобувача PhD у контексті успішного опанування навчальної дисципліни, стимулювання нових досягнень у навчальній роботі) тощо.

Основними *критеріями*, що характеризують рівень компетентності здобувача PhD при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Творча майстерня молодого науковця», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

- вміння застосовувати теоретичні положення щодо наукового пізнання та його логіки;

- вміння виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні педагогічні проблеми, чинники та тенденції розвитку педагогічної науки.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи, індивідуально-дослідницьких завдань здобувачів PhD) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (форматування, висновки тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Позитивні оцінки виставляються лише тим здобувачам PhD, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Остаточна оцінка за результати опанування навчальної дисципліни розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-3) – модульний контроль (тести), аналіз методичної бази дослідження і комплексу відповідних методик	10
Модуль 2 (теми 4-6) – теоретичні питання, аналіз виконаних завдань робочого зошита № 1	20
Модуль 3 (теми 7-8) – теоретичні питання, аналіз	20

Творча майстерня молодого науковця

виконаних завдань робочого зошита № 2	
Екзамен (теми 1-8) –теоретичні питання, аналіз виконаних завдань робочого зошита № 3	40

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на *засадах академічної доброчесності* – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Щодо академічної доброчесності здобувачів PhD йдеться про самостійне виконання навчальних завдань; обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей від інших осіб; надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час виконання навчальних завдань та екзамену заборонені (в т.ч., із використанням мобільних девайсів).

За порушення академічної доброчесності здобувачі PhD можуть бути притягнені до такої *академічної відповідальності*: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі.

Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (зокрема, лікарняний лист).

Політика щодо правил поведінки на заняттях

Здобувачі PhD беруть активну участь у всіх заняттях: обговорюють проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу /полілогу; активно включаються і за потреби ініціюють спільну (групову роботу) під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми.

Спілкування учасників освітнього процесу (викладач, здобувачі PhD) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.

Рекомендована література

Базова:

1. Гончаренко С.У. Методологічні характеристики педагогічних досліджень. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6862/1/Goncharenko.pdf>
2. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. – 278 с.
3. Гончаренко С.У. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. – Режим доступу: lib.npu.edu.ua/full_txt/S0630401002.rtf
4. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
5. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого : Підручник для науковця / Юрій Петрович Сурмін. – Київ : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006 . – 302 с.

Додаткова:

6. Бьєрн Густави. Как написать и проиллюстрировать научную статью / Густави Бьєрн. – Изд-во Кембридж. ун-та, 2008. – 178 с. ;
7. Гончаренко Семен, Ничкало Нелля. Дисертаційні дослідження з педагогіки: діапазон наукових пошуків і проблеми якості / Семен Гончаренко, Нелля Ничкало // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2001. – № 3. – С. 7-20. – <http://lib.iitta.gov.ua/706730/1/%D0%94%D0%B8%D1%81.%D0%B4>.
8. Дэй Роберт Э. Как написать и опубликовать научную статью/ Роберт Э. Дэй. – М.: Изд-во ОРИС, 1998. – 290 с.
9. Майборода В.К. Типові помилки в підготовці й оформленні дисертації та авторефератів дисертацій / В.К.Майборода. – Режим доступу: https://ihed.org.ua/images/doc/27_04_2015_mayboroda.pdf
10. Рудницька О.П. Основи педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник / О.П. Рудницька, А.Г. Болгарський, Т.Ю. Свистельнікова. – К., 1998. – 193 с.
11. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко – К.: РННЦ "ДІНІТ", 2000. – 259 с.
12. Скрипник М.І. Рецепція ідей українських науково-педагогічних шкіл у теорію і практику професійного розвитку фахівців. – Режим доступу: lib.iitta.gov.ua/.../1/РЕЦЕПЦІЯ%20ІДЕЙ%20УКРАЇНСЬКИХ_Скрипник%20анот.pdf
13. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. - К. : НАДУ, 2008. – 184 с. – Режим доступу: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/surmin.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека НПП України <http://lib.iitta.gov.ua>
3. Веб-сторінка аспірантури і докторантури УМО: <http://umo.edu.ua/postgraduate-postdoctoral>
4. Канбан-план роботи аспіранта 1 і 2 року навчання: <https://coggle.it/diagram/X6GthSUMn1klAZmf/t/%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-content-uploads-scrumandkanbanrufinal.pdf>
5. Офіційні сайти періодичної літератури:

Назва журналу	Офіційний сайт
Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти	http://journals.uran.ua/apppfo
Вісник післядипломної освіти серія «соціальні та поведінкові»	http://umo.edu.ua/serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki

Творча майстерня молодого науковця

науки»	
Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)	http://aqce.com.ua/
Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Педагогіка та психологія»	http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/
British Journal of Educational Technology	https://bera-journals.onlinelibrary.wiley.com/journal/14678535
Educational Evaluation and Policy Analysis	https://journals.sagepub.com/toc/EPA/current
International Journal of Science and Research (IJSR)	https://www.ijsr.net/index.php

Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

<i>Назва</i>	<i>Офіційний сайт</i>
Верховна Рада України	www.portal.rada.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Національний інститут стратегічних досліджень	https://niss.gov.ua/
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України	http://ipood.com.ua/
Інститут вищої освіти Національної академії освітніх наук України	https://ihed.org.ua/en/home/
Міжнародний Центр Перспективних Досліджень	http://icps.com.ua/

Соціальні мережі для співпраці вчених усіх наукових дисциплін:

- Academia.edu: <https://www.academia.edu/>
- ResearchGate: <https://www.researchgate.net/>
- Соціальні мережі науковців (Scientific Social Community): <https://www.science-community.org/uk>
- Українські науковці в світі (Ukrainian Scientists Worldwide): <https://www.science-community.org/uk>